

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XXVI. De fructu, quem ex his exercitiis colligere debemus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

omnes eius socios hac eadem postea induci alii plurimi, tam intra Societatem, quam extra, Dominicæ voci auscultarunt. Et quoniam tam in illis, quam in his Dominum per mirabiles quosdam effectus ad finem; velut per medium tam singulari modo ab ipso profectum concurrere vidimus, spem magnam ac fiduciam concepiamus oportet, ipsum etiam nobis per id auxilio fore, ac plurimas gratias collaturum.

orationum iaculatoriarum, aut vocalium, saltem per duas horas in diem & noctem, orationibus mentalibus sese exercendo; faciendi eodem tempore confessionem generalem, aut annualem, vel ordinariam, Sanctissimum Eucharisti Sacramentum sumpserint, aut Missam celebraverint, toties pro quolibet prædictorum exercitiorum plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

CAPVT XXVI.

De fructu, quem ex his exercitiis colligere debemus &c.

Ad supra dicta addo aliud non minus notabile, quodque ad hanc rem singulari quodam modo iuuare nos & animare debet: singularem scilicet illum fauorem & gratiam, quam sanctissimus Dominus noster Paulus V. Pontifex Maximus, quoad hoc concessit omnibus Religiosis in Bulla vel constitutione, 23. die Maij, anno 1606. Pontificatus sui anno primo data, in qua Indulgentias, quibus Religiosi omnes gaudent, declarat. In ea plenariam Indulgentiam, & omnium peccatorum remissionem omnibus Religiosis, cuiuscunque ii sint ordinis & instituti, largitur, qui per decem dies se ad hæc exercitia spiritualia obeunda recolligent, quotiescunque etiam id fecerint. E quibus videre licet, quantam rem hanc luminum Pontifex faciat, & nos facere oporteat. Ad maiorem verò omnium consolationem, hoc loco ipsamet Pontificis verba adferam. Sic ergo loquitur: *Is vero qui de suorum Superiorum licentia à negotiis per decem dies atheni, in cella commorabuntur, aut ab aliorum conuersatione separati, in priorum librorum & aliarum rerum spiritualium animos ad deuotionem & spirituum inducentium lectionibus operam suam dederint; addendo sæpe considerationes & meditationes mysteriorum fidei Catholica, diuinorum beneficiorum, quatuor nominissimum, passionis Domini nostri Iesu Christi, & aliorum exercitiorum,*

TRIA potissimum spectanda nobis in his Exercitiis, & ex iis colligenda sunt. Primum est, reformare nos in iis, quæ quotidie agimus, atque adeo in iisdem nos perficere. Omnis namque profectus noster & perfectio consistit in eo, vt res ordinarias bene riteque obeamus, vt suo loco diximus. Nemo quippe sibi persuadeat, ideo duntaxat exercitia suscipi, vt octo quindecim diebus reclusus orationi identidem incumbat; sed ideo, vt illic quandam quasi consuetudinem & usum contrahat melius orationis suæ insistendæ, additionum & documentorum, quæ ad bene orandum præscribi solent, obseruandorum, examinum rite obeundorum, sacrificii Missæ bene tum dicendi, tum audiendi, officii diuini decenter recitandi, ac lectionis spiritualis cum fructu faciendæ, atque ita de reliquis. Ideo namque toto illo tempore se homo à reliquis omnibus occupationibus auellit, vt interea se in has res rite, & prout oportet faciendo solum exercent, vt sic velut renouatus,

Triples exercitiorum usus

I. Reformatio in ordinariis actionibus omnibus.

Tract. 8. c. 1. & 2.

Dd 2 uarus,

uatus, & quodam hoc modo ea postea obeundi vsu contracto è recollectionis suæ loco egrediatur. Vnde etiam B. P. N. toto Exercitiorum tempore (quod cum ea integre peraguntur, mensurum esse solet) præscribit, vt examen particulare circa additionum obseruationem, & diligentem & exactum spiritualium horum Exercitiorum peractionem instituat, si qui in vtroque committuntur defectus, eos annotando, vt sic quendam quis velut habitum & vsum induat ad hæc omnia imposterum optime obeunda. Atque hoc ipsum multis in locis identidem inculcat, vt pote qui probe prospectum haberet, quantum in eo fructus ac boni consisteret. Nec vero quo ad Exercitia spiritualia solum (quanquam id præcipuum sit, quodque robur & spiritum omnibus rebus aliis dare debet) verum etiam quoad omnia exercitia & occupationes exteriores renouatus quis, & velut alium hominem indutus, ab Exercitiis venire debet, quodam ex iis spiritu ac vigore hausto ad officium functionesque suas posthac melius exequendas regulasque accuratius seruandas. Vnde dum quis ab Exercitiis recenter venit, illorum est fructus ex operibus externis colligendus & notandus.

Examen particulare circa additiones.

Fructus exercitiorum spectandus ex operibus.

Certæ imperfectiones corrigere.

Alterum, quod ex Exercitiis colligere debemus, est, serua nostri in aliquibus rebus noxiis & imperfectionibus, quas habemus, mortificatio atque expugnatio. Oculos igitur in ea quisque suos conijciat, in quæ communissime ac frequentissime impingere solet, vel in quæ ipse illa offenduntur, vel propterea scandalizantur; & his in se defectibus correctis ab exercitiis venire ac prodire studeat; ac tunc demum optime exercitia obierit: hanc quippe ea ob causam sunt instituta, hicque potissimum illorum est finis. Vnde etiam libelli, quo ipsa traduntur, titulum in Hispania editione, sic B. P. N. concepit: *Meditationes spirituales, qua-*

rum ope & ductu seipsum homo vincat, vitamque & affectus suos ad maius Domini nostri Iesu Christi obsequium dirigat. Adeo vt quis ab Exercitiis in virum alium, vt Sauli ait Samuel, & in virum profectum, vt loquitur Apollolus, mutatus & innovatus plane egredi conari debeat. Vt ipsa scilicet opera postea statim testentur ac clament, hunc Exercitia obuisse: vt, verbi gratia, si ante ea erat loquax, & temporiperda, post eam iam silentii & solitariae recollectionis amans esse videatur: si ante delicias & commoditates suas conlectabatur, iam appareat mortificationis & pœnitentiæ amator: si prius verbis mordacibus proximum offendebar, posthac ab iis abstineat: si ante in regularum obseruantia negligens atque incurius erat, & parua parvipendebat, deinceps sit in obediendo promptus & exactus, parua iam minutaque magni faciat, & nullum per Dei gratiam studio deliberataque voluntate delictum committat. Si quis enim eodem defectus & imperfectiones, quas habuit, retinere, & talis ab exercitiis prodire velit, qualis ante fuit, quid illi profunt Exercitia?

Refert S. Ambrosius de quodam adolescente rem miram, quam quandoquidem ipse narrat, & nobis proferre fas est. Is cum & vita perditæ & parvæ spei esset, longam perfectionem instituit, in qua vna cum cælo etiam viuendi genus mutauit. Itaque ad suas reuersus, antiquam obuiam habuit amasiam, quam conspecta, quasi aut non nosset, aut contemneret, tacitus pertransit. Ipsa despectam se mirata, & non agnitam rata, vltro ad eam accessit, eique insurrans ait, Ego sum illa. Tum ille, At ego non sum ille. Totus quippe erat mutatus, & plane alter. Pari modo & nos mutari & in viros alios reformari oportet, vt cum Apostolo dicere queamus, *Vino autem iam non ego, id est, iam non viuunt ille qui olim viuerebat in legi-*

qui Ecclesiam persequatur, vivit ve- ro in me Christus. Atque hoc Christum si- gnificare voluisse per illa verba, Si quis vult venire post me, abneget se- metipsum; asserit Ambrosius. Ille, in- quit, seipsum abnegat, qui se in a- lium hominem mutat, & iam non amplius esse vult is qui solebat es- se.

Pater Noster Franciscus de Borgia, uti in vita eius legimus, postquam Im- peratricis defunctæ corpus Grana- tam conduxisset (ubi mirifice illum Dominus illustravit, mundique illi va- nitatem in tetro illo mortis spectacu- lo, quod præ oculis habebat, spectan- dam dedit) ad aulam iam reuersus, eam plane sibi mutatam videri dixit; quia scilicet ipse per lucem & illustratio- nem, quam cælitus ceperat, erat mu- tatus. Porro tales & nos ab Exercitiis, per nouam lucem & illustrationem, quam in iis Dominus solet elargiri, egre- di oportet.

Tertium, quod ex Exercitiis no- bis hauriendum est, & quod è supe- rioribus consequitur, est, ut aliquam virtutem & quendam perfectionis gra- dum adipisci studeamus, eam inquam imprimis, qua potissimum & præ aliis opus habemus. Ad hoc enim ante vi- tia euelluntur, ut deinde virtutes inse- rantur.

Duæ res, inquit sanctus ille vir, ad profectum quam maxime iuuant: Pri- mum, ut quis magno animi conatu de- clinet id, quo vitiata & corrupta sua na- tura propendet (hæc est ea, de qua an- te paulo locuti sumus). Altera, ut ma- gno cum seruore ei virtuti comparan- da insistamus, quæ præ aliis nobis est opus; atque hoc tertium illud, de quo in præsentiarum agimus. Vnde ipsum Exercitiorum Directorium, agens de modo, quem in iis seruare nos oportet, anxie diuque nobis in prima heb- domada hærendum non esse docet. Duo

refue, inquit, ad hoc sufficiunt dies, vt ad alias meditationes, è quibus maior haurietur profectio, transendi sit locus et oportunitas.

Inter alia vero quæ illo loco hunc ad finem afferuntur, suggeritur, vt a- liquas de primariis regulis, in quibus o- mnis, ad quam aspirare possimus, confi- stere profectio videtur, subinde rumi- nandas suscipiamus, qualis est hæc se- quens: Quomodo mundani dili- gunt & quarunt magna cum diligentia honores, famam, & magni nominis æstima- tionem in terra: sic nos diligamus & exopte- mus quæ iis omnino contraria sunt. Serio itaque in quadam Exercitiorum recol- lectione in animum inducamus ad hanc perfectionem aspirare, & huc humili- tatis pertingere, vt tantum contu- meliis, despectu, opprobriis, iniuriis, falsis ac iniquis testimoniis gaudeas, quantum homines mundani honore, & æstimatione: quod si adeptus fueris, in multis conflictibus & importu- nis vexationibus, quæ nobis occasione famæ, nominis & existimationis offer- ri solent (qua nimirum vnus ob do- ctrinam, alter ob officium ac mu- nus, nonnemo ob functiones & nego- tia quæ tractat magni fieri amat) qui- bus profectus spiritualis non mediocri- ter turbatur & impeditur, victor ex- ites.

Alias erga hanc regulam affici- camque ad praxin redigere stude. O- mnes rectam habere intentionem studeant etiam circa res omnes particulares, id est per in eis sincere spectantes, vt seruiant & placeant diuina bonitati propter seipsam, & propter caritatem & eximia beneficia, qui- bus prouenit nos, potius quam ob timorem pœnarum, vel spem præmiorum. Ad talem intentionis puritatem peruenire sata- ge, vt nulla in re, tam in parua, quam magna, æque in temporalibus, ac æ- ternis, tum proprium commodum & emolumentum quæras, sed in omni-

Dd 3 bus

Reg. 11. som- marii Constit.

Humilitas perfecta.

Reg. 17. sum- marii Constit. Purissima in- tentio.

bus pure vnicam Dei voluntatem & gloriam quæras, ipsaque vnicum tuum sit gaudium ac voluptas, vt tuipsum, omnis utilitatis proprię, ac commodi priuati penitus obliuiscaris.

*Conformitas
voluntatis no-
strę cum di-
uina.*

Alias denique perfectissimam quandam cum Dei voluntate conformitatem consequi stude, vt omnia quęcunque tibi occurrent, tam magna quam parua, & quomodolibet modo, via, media ea veniant, velut à benigna Dei manū venientia, acceptes. In has, aliosque id genus, ad perfectionem spectantes res oculos nos conuicere oportet, dum Exercitia spiritualia obimus, nec ante desistere quam hæc ipsa, quę spectamus, consequamur.

CAPVT XXVII.

*Documenta proponuntur aliqua,
quę ad maiorem ex hisce fru-
ctum colligendum con-
ducant.*

Cap. 14.

VT vero in maiorem spiritualia hæc Exercitia utilitatem nobis cedant, & is quem diximus, ex iis fructus colligatur; notandum est primo, sicuti supra diximus, eum qui orationem accedit, non puncta solum ipsa, quę in oratione meditaturus est præparare, verum & fructum, quem ex ea est collecturus, sibi præfigere debere; ita eum, qui Exercitia est facturus, sibi singillatim præstituere ac præuidere debere quidnam ex iis utilitatis colligere velit; hoc scilicet modo antequam se ad ea faciendā colligat, videre debet, ac secum attente sedate, & diu dispicere, Ecquę est maior mea spiritualis necessitas: qua re maxime indigeo? ad quid vitiosa mea natura, passionēs inordinatę, aut mala consuetudo mea longo habitu contracta magis propendet? quid est, quod animam meam magis exagitat? quid est in me, quo fratres mei of-

fendi & male ædificari queant? Atque hoc est quod præ oculis habere ac sibi præfigere debet, vt id ex Exercitiis eliciat, atque id serio ac reuera corrigere proponat.

Hęc optima quædam est ad exercitia auspicanda præparatio. Proinde notandum hic est, quando quis se ad Exercitia faciendā recolligit, cum non tam spectare debere, quod magnum & sublime quoddam orationis genus habere debeat, nec tam cogitare, se, eo quod se in solitudine recolligat, & intra cubiculi cuiusdam secessum abdat, statim ad Deum aditum, magnam mentis quietem & in oratione attentionem habiturum (fieri quippe potest, vt magis tunc distrahatur, importunius inquietetur, vexetur, ac tentetur, quam dum externis suis officiis & ministeriis distinebatur) quam vt illud quod diximus, ex iisdem colligat, & ad id serio ac reuera animum inducat.

Et si id inde elicuerit, bene Exercitia sua obierit, et si eam quam optat, deuotionem forte non habebat: sin minus, esto iam iam inde à principio eorum ad finem, vsque, in lacrymas assidue resoluitur, & sensualem deuotionem sentiat, non propterea recte & prout oportet, Exercitia fecerit. Neque enim hic eorum finis est ac scopus, sed illud prius.

Huc quoque non mediocriter conferet illud Beati Patris nostri documentum, quod à nobis ipse in omni vult oratione obseruari. Nimirum, vt postquam suam quis orationis horam iam absoluit, per horę quadrantem aut circiter ipsius, vel sedendo, vel in ambulando, successum examinet, exploretque quomodo sibi in ea successerit. Si enim male eam processisse comperiat, causam eius rei exquirat; videat inquam num bene meditationis materiam ante præpararit, num quem impertinentibus alienisque cogitationibus locum dederit, num à somno se operi sponte passus sit, num speculationi intellectus nimium intenderit, num corde tor-